

**Studieplan for videreutdanning i
Konfliktarbeid og mekling
30 studiepoeng**

**Program description for Continuing Education
Conflict work and mediation
30 ECTS**

**Godkjent 21.12.2012 og rev. 25.08.2015
Revisjon godkjent av Utdanningsutvalget 03.02.17**

Innhold

1. Bakgrunn for studiet og studiets profil	3
2. Lov og regelverk	4
3. Målgruppe- og opptakskrav	4
4. Læringsutbytte	4
5. Studiets oppbygging	5
6. Arbeids- og undervisningsformer	6
7. Vurderingsformer	6
8. Internasjonalisering.....	6
9. Emnebeskrivelser	7
Emne 1 Kunnskapsgrunnlag – hva er konflikt og hvordan forstå konflikter	7
Emne 2 Arbeid med konflikter: Ulike meklings- og konflikthåndteringsmetoder	8
Emne 3 Arbeid med høykonflikt.....	10

1. Bakgrunn for studiet og studiets profil

Konflikter oppstår på mikro- og makronivå på alle arenaer i samfunnet. Kompetanse til å arbeide med konflikter og mennesker i konflikt er nødvendig for de fleste yrkesutøvere. Tidligere Diakonhjemmet høgskole, nå VID, har lang tradisjon for å tilby videreutdanning med denne tematikken. Videreutdanningen ble etablert i 2003, og den er revidert i 2017.

Studiet sikter seg primært mot arbeid med mennesker i konfliktfylte relasjoner i familie og nærmiljø eller i møte med ulike hjelpetjenester. Samtidig vil kompetansen studentene opparbeider seg til å møte konflikter i disse sammenhengene ha overføringsverdi til andre konfliktarenaer. For å gi en helhetsforståelse ses konflikter i lys av individuelle, relasjonelle og samfunnsmessige faktorer.

Formålet med studiet er å gi studentene nødvendige kunnskaper, ferdigheter og kompetanse til å arbeide med konflikter og mekle i ulike sammenhenger. Gjennom studiet vil deltagerne opparbeide seg forståelse for hvordan konflikter kan oppstå, opptrer, utvikler seg og hvordan de kan arbeides med. I studiet er det lagt vekt på både en teoretisk forståelse og praktisk anvendelse.

Selv om konflikter er unike, framstår ulike og på ulike arenaer, har de ofte gjenkjennelige mønstre. Konflikter oppstår, opptrer og utvikler seg i menneskelige relasjoner. For å kunne bidra til konfliktløsning må en ha kompetanse på flere nivåer. Det stiller krav til kunnskap, men også trening av sensitivitet og ferdigheter for å kunne møte mennesker som står i krevende og komplekse konfliktsituasjoner. I møte med mennesker i konflikt, vil kunnskap, forståelse for konflikters dynamikk, samt kunnskap om ulike tilnærminger, konflikthåndterings- og meklingsmetoder være sentralt. Arbeidet med konflikter utfordrer eget ståsted, egne holdninger og verdier og vil tematiseres.

Mennesker som opplever konflikter med høy intensitet og lang varighet har ofte kontakt med et bredt spekter av fagpersoner. Hvordan fagpersoner med ulik profesjon og organisasjonstilknytning forstår og håndterer konfliktene og hvordan de samarbeider med og om mennesker i konflikt vil ha stor betydning.

I studiet inngår også kunnskap om hvordan en kan forebygge konflikter, samt hvordan en kan arbeide på tvers av ulike systemer, ulike kulturelle og religiøse kontekster.

2. Lov og regelverk

Videreutdanningen er utformet innenfor og i tråd med bestemmelser i:

- Lov av 1.april 2005 nr. 15 om universiteter og høyskoler
- Forskrift av 12. desember 2016 om opptak, studier, eksamen og grader ved VID vitenskapelige høyskole

Se også Utfyllende bestemmelser for master i sosialt arbeid og videreutdanninger ved programområde sosialt arbeid

3. Målgruppe- og opptakskrav

Opptak og rangering skjer i henhold til forskrift 12. desember 2016 om opptak, studier, eksamen og grader ved VID vitenskapelige høyskole og utfyllende bestemmelser for opptak ved VID vitenskapelige høyskole 18. desember 2015.

Studiet vil være relevant for ansatte innen helse og sosialsektoren, barne- og familievern, skole, ulike retts- og meklingsinstanser osv. Ansatte som håndterer konflikter som en del av sin arbeidshverdag eller arbeider med meklingsarbeid er i målgruppen for studiet.

Følgende kvalifiserer for opptak:

Minimum bachelorgrad eller tilsvarende kompetanse.

Søkere som ikke tilfredsstillers minimumskravene til utdanning, kan søke opptak etter høyskolens realkompetansekriterier.

4. Læringsutbytte

Læringsutbyttet bygger på beskrivelser innenfor 2. syklus i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (fastsatt av departementet 15.12.2011 og oppdatert i 2014). Etter endt videreutdanning i konflikthåndtering og meklingsarbeid, skal kandidaten ha følgende kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse:

Kunnskaper

Kandidaten har

- Inngående kunnskap om fagområdet konflikthåndtering
- Inngående innsikt i både teoretisk og praktisk konflikthåndterings- metodikk inkludert meklingsarbeid
- Inngående innsikt i hvordan konflikter oppstår, vedlikeholdes og kan arbeides med på ulike nivåer og i ulike kulturelle og religiøse kontekster

- Utdypet kunnskap om forebygging av konflikter
- Kunnskap om samarbeid på tvers av profesjoner og systemer
- Kunnskap om hvordan sikre at barn, unge og sårbare mennesker blir ivaretatt når de er involvert i konflikter
- Kunnskap om belastninger og betydningen av ivaretagelse av medarbeidere som arbeider med konflikter

Ferdigheter

Kandidaten kan

- Anvende faglige metoder i arbeid med konflikthåndtering og mekling
- Tenke kritisk og reflektert over ulike sider ved det å være i konflikt og hvordan en kan møte mennesker i konflikt med respekt og anerkjennelse, uavhengig av kulturell, verdi- og livssynsmessig bakgrunn
- Analysere og vurdere hvilke tilnærminger som kan anvendes i ulike situasjoner innenfor fagområdet konfliktarbeid og mekling
- Arbeide selvstendig og i samarbeid med andre om konfliktarbeid og mekling
- Ivareta barn og unge og sårbare mennesker når de er involvert i konflikter
- Ivareta sikkerheten til de som er berørt i en konflikt
- Forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder, vurdere og benytte informasjon i egen kunnskapsutvikling i arbeid med konflikter

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- Analysere og reflektere kritisk over faglige spørsmål i arbeidet med konflikter
- Drøfte etiske spørsmål og opptre etisk forsvarlig i møte med mennesker i konflikt
- Kommunisere om og anvende kunnskaper og ferdigheter i et tverrprofesjonelt samarbeid innen konflikt- og meklingsarbeid
- Bidra til utvikling av god praksis og nytenkning innen konflikt- og meklingsarbeid
- Lese forskningslitteratur kritisk og reflektert

5. Studiets oppbygging

Videreutdanningen er organisert som et ettårig deltidsstudium med samlingsbasert-undervisning. Studiet kan tas som en selvstendig videreutdanning på 30 studiepoeng eller inngå som en del av mastergradsstudiet i sosialt arbeid ved VID vitenskapelige høyskole.

Videreutdanningen er inndelt i tre emner. Det er mulig å ta emnene enkeltvis, men studiets emner 2 og 3 bygger på emne 1. Det er derfor nødvendig å starte med emne 1. Det kan søkes om fritak for emne 1 om studenten har kompetanse tilsvarende emne 1 fra tidligere studier. Emnene kan også inngå som valgfrie emner i master i sosialt arbeid.

Emnene som inngår i studiet er følgende på 10 studiepoeng hver:

Emne 1: Kunnskapsgrunnlag – hva er konflikt og hvordan forstå konflikter

Emne 2: Arbeid med konflikter: Ulike meklings- og konfliktarbeidsmetoder

Emne 3: Arbeid med høykonflikt

Hvert emne har fem eller seks undervisningsdager, totalt 30 timer undervisning som fordeles på to samlinger per emne. Emne 1 går i høstsemesteret og emne 2 og 3 i vårsemesteret.

6. Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningen er lagt opp med varierte og studentaktive undervisnings- og læringsformer. Det vil være forelesninger, seminar, ferdighetstrening, selvstudium, arbeidskrav og veiledning på meklings og arbeid med konflikter. Mellom samlingene vil det benyttes e-læringsressurser.

For å kunne fremstille seg til eksamen i de enkelte emnene forutsettes deltakelse på undervisningen i emnet og gjennomføring av andre arbeidskrav som er fastlagt og beskrevet for det enkelte emne. Dette er obligatoriske aktiviteter. Dersom fraværet overstiger 25 %, må det søkes dekan om å kompensere for dette.

I hvert emne er det utarbeidet elektronisk kompendium med pensumsartikler.

7. Vurderingsformer

Ulike vurderingsformer skal sikre vurdering av læringsutbytte som skal oppnås i studiet.

Det er vektlagt at vurderingsformene bygger på studentenes arbeid i det enkelte emne.

Det avlegges eksamen i hvert emne. Emne 1 og 3 avsluttes med en 3 dagers individuell skriftlig hjemmeeksamen. I emne 2 er det individuell muntlig eksamen. Eksamen gjennomføres med en intern og en ekstern sensor.

Vurderingsuttrykket i de ulike emnene er gradert karakter A-E for bestått, F for ikke bestått.

8. Internasjonalisering

Videreutdanningen bygger på teoretiske perspektiver som er internasjonalt utbredt og anerkjent. Studentene må kunne lese både engelsk og skandinavisk litteratur. Undervisningen er primært på norsk, men deler av den vil kunne være på engelsk.

9. Emnebeskrivelser

Emne 1 Kunnskapsgrunnlag – hva er konflikt og hvordan forstå konflikter

Omfang og rammer

10 studiepoeng. 270 studentarbeidstimer: 30 timer undervisning, arbeid med ca.750 sider pensum, 40 timer annen studierelatert aktivitet (for eksempel kollokvier, eksamen, arbeidskrav).

Emnebeskrivelse

Emnet gir en bred innføring i konfliktforståelse, mekling og konfliktarbeid. Det omhandler hvordan konflikter opptrer, hva som bidrar til utvikling av- og nedtrapping av konflikter. I emnet tematiseres holdninger og menneskesyn i møte med konflikter.

Innhold

- Teoretiske perspektiver på konflikter og konfliktforståelse
- Holdninger til og relasjonell forståelse av mennesker i konflikt
- Menneskesyn i arbeid med konflikt og forsoning
- Konflikter på ulike nivå, mellom mennesker, mellom mennesker og ulike tjenester/organisasjoner
- Metoder for konflikthåndtering og mekling
- Kommunikasjons- og konfliktarbeid
- Konfliktavspennende og konfliktopptrappende språk

Læringsutbytte

Kandidaten skal etter avsluttet emne ha følgende kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse.

Kunnskaper

Kandidaten har

- Inngående kunnskap om konfliktarbeid, teoretiske grunnlag og kunnskap om hvordan konflikter oppstår, vedlikeholdes og hva som kan bidra til å løse og forebygge konflikter
- Kunnskap om ulike metoder for konflikthåndtering og mekling

Ferdigheter

Kandidaten kan

- Tenke kritisk og reflektert over ulike sider ved det å være i konflikt og hvordan en møter mennesker i slike situasjoner

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- Analysere faglige spørsmål i arbeidet med konflikter
- Drøfte etiske spørsmål og opptre etisk forsvarlig i møte med mennesker i konflikt

Arbeids- og undervisningsformer

Emnet benytter varierte og studentaktive undervisningsformer som forelesninger, dialog og diskusjon i klasserom, ferdighetstrening, veiledningsgrupper og arbeidskrav.

Den konkrete utformingen av arbeidskravet blir beskrevet i undervisningsplanen. Deltakelse i undervisningen og andre arbeidskrav er obligatorisk.

Vurderingsform

Individuell skriftlig hjemmeeksamen over 3 dager. Vurderingsuttrykket er gradert karakter A-E for bestått, F for ikke bestått.

Emne 2 Arbeid med konflikter: Ulike meklings- og konflikt-håndteringsmetoder

Omfang og rammer

10 studiepoeng. 270 studentarbeidstimer: 30 timer undervisning, arbeid med ca.750 sider pensum, 140 timer annen studierelatert aktivitet (for eksempel kollokvier, eksamen, arbeidskrav).

Emnebeskrivelse

Emnet har fokus på ulike tilnærminger til arbeid med konflikter. Emnet vil gi inngående innføring i meklings og ulike modeller for konfliktarbeid og møteformer. En forutsetning for å kunne arbeide godt med konflikter er å forstå den samfunnsmessige og kulturelle konteksten en konflikt opptrer i og hva som vil hjelpe de involverte til endring. Det er sentralt å kunne bygge bro og skape anerkjennelse for ulike ståsted. Emnet har et særlig fokus på situasjoner der barn, unge og utsatte grupper utsettes for eller er involvert i konflikter og samarbeid mellom ulike profesjoner og tjenester i arbeid med konflikter.

Emne 2 forutsetter gjennomført emne 1.

Innhold

- Konfliktarbeid- og meklings. Om å møte mennesker i konflikt
- Rollen som prosessleder i arbeid med konflikter
- Hvordan ivareta de berørte i konflikten
- Mekling og ulike meklingsroller, mandat og posisjoner
- Ulike konfliktarbeids- og meklingsmetoder ved foreldrekonflikter
- Ulike konfliktarbeidsmetoder der ungdom er involvert

- Stormøter som meklings og konflikthandlingsmodell: Nettverksmøter og familieråd
- Sentrale prinsipper for sikkerhetsarbeid i arbeidet med konflikter
- Tverrprofesjonelt samarbeid

Læringsutbytte

Kandidaten skal etter avsluttet emne ha følgende kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse.

Kunnskaper

Kandidaten har

- Inngående kunnskap om ulike metoder og modeller for arbeid med konflikter
- Kunnskap om samarbeid på tvers av profesjoner og systemer
- Kunnskap om hvordan sikre at barn, unge og sårbare mennesker blir ivaretatt når de er involvert i konflikter

Ferdigheter

Kandidaten kan

- Analysere konflikter og hvilke tilnærminger som kan anvendes i ulike situasjoner
- Anvende ulike faglige metoder for konflikthandling og mekling
- Ivareta barn og unge når de er involvert i konflikter
- Ivareta sikkerheten til partene i arbeid med konflikter

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- Reflektere kritisk over ulike sider ved å være i konflikt og hvordan en møter mennesker i slike situasjoner
- Opptre etisk forsvarlig i arbeid med konflikter og styre prosesser slik at krenkelser unngås
- Kommunisere om og anvende kunnskaper og ferdigheter i et tverrprofesjonelt samarbeid innen konflikt- og meklingsarbeid

Arbeids- og undervisningsformer

Emnet benytter varierte og studentaktive undervisningsformer som forelesninger, dialog og diskusjon i klasserom, ferdighetstrening, veiledningsgrupper og arbeidskrav.

Den konkrete utformingen av arbeidskravet blir beskrevet i undervisningsplanen. Deltakelse i undervisningen og andre arbeidskrav er obligatorisk.

Vurderingsform

Individuell muntlig eksamen. Vurderingsuttrykket er gradert karakter A-E for bestått, F for ikke bestått.

Emne 3 Arbeid med høykonflikt

Omfang og rammer

10 studiepoeng. 270 studentarbeidstimer: 30 timer undervisning, arbeid med ca.750 sider pensum, 140 timer annen studierelatert aktivitet (for eksempel kollokvier, eksamen, arbeidskrav).

Innhold

Konflikter kan bli destruktive og voldelige, preget av ulikhet i makt og påføre mennesker krenkelser og traumer. Studentene vil arbeide med å øve opp sensitivitet til å se og håndtere høykonfliktsituasjoner.

Emne 3 handler om temaer som kan bidra til økt innsikt og personlig kompetanse på å se og forstå ulike samfunnsmessige, kulturelle, religiøse og verdimeslige sammenhenger konflikter oppstår i og må forstås og håndteres innenfor.

Mekling og arbeid med konflikter innebærer Involvering og engasjement. Ivaretagelse av seg selv og medarbeidere inngår derfor som en viktig del av emnet.

Emne 3 forutsetter gjennomført emne 1, og bygger også på emne 2.

Innhold

- Høykonfliktsaker og når konflikt blir vold. Kjennetegn, utfordringer og tilnærminger
- Traumebevissthet i konfliktarbeid
- Krenkelser og utvikling av konflikt
- Mekling og arbeid med alvorlige konflikter på tvers av ulike kulturelle kontekster, verdier og livssyn
- Kunnskap om og øvelse i å identifisere og intervensere i ulike maktkonstellasjoner
- Belastninger ved å arbeide med alvorlige konflikter

Læringsutbytte

Studenten skal etter avsluttet emne ha følgende kunnskaper, ferdigheter og generelle kompetanse.

Kunnskaper

Kandidaten har

- Inngående innsikt i hvordan samfunnsmessige, kulturelle og religiøse forhold kan innvirke på konflikter
- Utdypet innsikt i og kompetanse på arbeid med emosjonsregulering i arbeid med konflikter
- Inngående kunnskap om arbeid med og samarbeid på tvers av profesjoner og system i saker med høyt konfliktnivå
- Inngående kunnskap om belastninger og viktigheten av ivaretagelse av medarbeidere som arbeider med konflikter

Ferdigheter

Kandidaten kan

- Arbeide med mennesker i høykonfliktsituasjoner og der det utøves krenkelser og vold
- Arbeide med alvorlige konflikter i ulike kulturelle og religiøse kontekster
- Forholde seg kritisk til ulike informasjonskilder, vurdere og benytte informasjon i egen kunnskapsutvikling i arbeid med konflikter
- Arbeide selvstendig og i samarbeid med andre om konfliktarbeid og mekling

Generell kompetanse

Kandidaten kan

- Bidra til utvikling av god praksis og nytenkning innen konflikt- og meklingsarbeid
- Reflektere kritisk over etiske spørsmål i arbeid med alvorlige konflikter
- Lese forskningslitteratur kritisk og reflektert

Arbeids- og undervisningsformer

Emnet benytter varierte og studentaktive undervisningsformer som forelesninger, dialog og diskusjon i klasserom, ferdighetstrening, veiledningsgrupper og arbeidskrav.

Den konkrete utformingen av arbeidskravet blir beskrevet i undervisningsplanen. Deltakelse i undervisningen og andre arbeidskrav er obligatorisk.

Vurderingsformer

Individuell skriftlig hjemmeeksamen over 3 dager. Vurderingsuttrykket er gradert karakter A-E for bestått, F for ikke bestått.